

בבית המשפט העליון

ע"ב 5487/19

ע"ב 5506/19

לפני :

כבוד הנשיאה א' חיות
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט מ' מזוז
כבוד השופטת ע' ברון
כבוד השופט ג' קרא
כבוד השופט ד' מינץ

המערערים בע"ב 5487/19 :

1. גיל סגל
2. נטע אטיאס
3. שפרית כהן חיו שרביט
4. רון קורמוס
5. מוטי שוקרון
6. יחזקאל אגאי
7. אסף גולדפרב
8. ערן יאראק
9. עידית וקסלר צח
10. עיסאווי פריגי
11. סמי שלמה שושן
12. עומרי שגב
13. כחול לבן
14. המתנה הדמוקרטי
15. העבודה
16. המרכז הרפורמי לדת ומדינה

נגד

המשיבים בע"ב 5487/19 :

1. איתמר בן גביר
2. ברוך מרזל
3. בן ציון גופשטיין
4. רשימת עוצמה יהודית – חזית יהודית לאומית
5. ועדת הבחירות המרכזית לכנסת
6. היועץ המשפטי לממשלה

המערערים בע"ב 5506/19 :

1. עוצמה יהודית – חזית יהודית לאומית
2. עו"ד איתמר בן גביר
3. ח"כ דוד ביטן
4. אלי אינג' כהן קגן

5. יעקב מצא
6. שאול דבוש
7. יעקב דקל
8. הדסה גטשטיין
9. יגאל הררי
10. יוסי שלום חיים רוזנבוים
11. חנה בן זקן

נגד

1. הרשימה המשותפת : המשיבים בע"ב 5506/19
2. היועץ המשפטי לממשלה
3. ועדת הבחירות המרכזית

ערעור על החלטת ועדת הבחירות המרכזית לאשר את השתתפות המשיבים 1-4 בע"ב 5487/19 בבחירות לכנסת ה-22;
 ערעור על החלטת ועדת הבחירות המרכזית לאשר את השתתפות המשיבה 1 בע"ב 5506/19 בבחירות לכנסת ה-22

תאריך הישיבה : כ"א באב התשע"ט (22.8.2019)

בשם המערערים : עו"ד מיטל ארבל ; עו"ד אורי נרוב ;
 בע"ב 5487/19 : עו"ד אורלי ארז-לחובסקי

בשם המשיבים 1-2 ו-4 : עו"ד איתמר בן גביר
 בע"ב 5487/19 והמערערים 2-1 :
 1 בע"ב 5506/19 : בשם המשיב 3
 בע"ב 5487/19 : בשם המשיבה 5
 בע"ב 5487/19 והמשיבה 3 :
 בע"ב 5506/19 : בשם המשיב 6
 בע"ב 5487/19 והמשיב 2 :
 בע"ב 5506/19 : עו"ד ארי שמאי ; עו"ד חנמאל דורפמן
 עו"ד דין ליבנה ; עו"ד טליה ג'מאל
 עו"ד ענר הלמן ; עו"ד אודי איתן ;
 עו"ד יונתן נד"ב

בשם המשיבה 1 : עו"ד סאוסן זהר
 בע"ב 5506/19 :

פסק-דין

פתח דבר

1. לקראת הבחירות לכנסת ה-21 שהתקיימו ביום 9.4.2019, נדונו בפנינו ארבעה הליכים הנוגעים להחלטות של ועדת הבחירות המרכזית בעניין פסילת רשימות ומועמדים מלהשתתף בהן. הדיונים בהליכים אלה התקיימו בפנינו ביום 13.3.2019 וביום 14.3.2019 ובשל סד הזמנים הסטטוטורי ניתנה החלטתנו בהם ביום 17.3.2019 ללא נימוקים. בערעור שהוגש על אי-פסילתם של ד"ר מיכאל בן ארי (להלן: בן ארי) ועו"ד איתמר בן גביר (להלן: בן גביר), הוחלט ברוב דעות לפסול את בן ארי ועוד הוחלט פה אחד לדחות את הערעור על אי-פסילתו של בן גביר. בהליך שהוגש לאישור פסילתו של ד"ר עופר כסיף הוחלט ברוב דעות שלא לאשר את הפסילה. כמו כן, נדחה פה אחד הערעור נגד החלטת ועדת הבחירות המרכזית לאשר את השתתפותה של רשימת חד"ש-תע"ל בבחירות ואילו הערעור שהגישה רשימת רע"ם-בל"ד על החלטת ועדת הבחירות המרכזית לפסול אותה מלהשתתף בבחירות לכנסת ה-21 התקבל ברוב דעות ונקבע כי היא אינה מנועה מלהשתתף בהן (ראו א"ב 1806/19 ליברמן נ' כסיף (17.3.2019) ואחרים (להלן: עניין כסיף)). תמצית הנימוקים של פסק הדין שניתן על ידינו בארבעת ההליכים הנ"ל פורסמה ביום 21.3.2019 והנימוקים במלואם פורסמו ביום 18.7.2019.

2. הכנסת ה-21 הושבעה ביום 30.4.2019 ונשיא המדינה הטיל את תפקיד הרכבת הממשלה על ח"כ בנימין נתניהו אך הדבר לא עלה בידו ובעקבות כך, לראשונה בתולדות המדינה, החליטה הכנסת ה-21 על התפזרותה חודש אחד בלבד מאז שהושבעה (ראו חוק התפזרות הכנסת העשרים ואחת, התשע"ט-2019).

3. המועד לקיום הבחירות לכנסת ה-22 נקבע ליום 17.9.2019 והגשת רשימות המועמדים הסתיימה ביום 1.8.2019. כשבועיים לאחר מכן, ביום 14.8.2019, נדרשה ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-22 (להלן: ועדת הבחירות) לדון בארבע בקשות שהתייחסו לפסילת מועמדותה של רשימת "עוצמה יהודית" ושל שלושה מחבריה – בן ציון גופשטיין (להלן: גופשטיין), ברוך מרזל (להלן: מרזל) ובן גביר, שהינו ראש הרשימה וכפי שצוין לעיל, הערעור על אי-פסילת מועמדותו לכנסת ה-21 נדחה. בקשות אלו הוגשו על ידי ח"כ עיסאווי פריג' ממרצ; המחנה הדמוקרטי; סיעת כחול-לבן; המרכז הרפורמי לדת ומדינה – התנועה ליהדות מתקדמת בישראל (להלן: המרכז הרפורמי) וסיעת העבודה, וזאת בעילת הפסילה הקבועה בסעיף 7א(א)(1) לחוק-יסוד:

הכנסת (להלן: חוק היסוד) שעניינה "שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית" וכן בעילה הקבועה בסעיף 7א(א)(2) שעניינה הסתה לגזענות.

בקשות אלה נדחו כולן על ידי ועדת הבחירות. הבקשה לפסול את רשימת "עוצמה יהודית" נדחתה בשוויון של 15 קולות בעד ונגד ואילו הבקשות לפסול את בן גביר, גופשטיין ומרזל נדחו ברוב של 17 מתנגדים למול 16 תומכים.

4. בקשה נוספת שנדונה בפני ועדת הבחירות הייתה בקשה שהגישה רשימת "עוצמה יהודית", לפסול את הרשימה המשותפת – היא רשימה מאוחדת של מפלגות חד"ש, תע"ל, רע"ם ובל"ד – מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-22. הבקשה נסמכה על כל שלוש עילות הפסילה המנויות בסעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת – שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית (סעיף 7א(א)(1)); הסתה לגזענות (סעיף 7א(א)(2)); ותמיכה במאבק מזוין, של מדינת אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל (סעיף 7א(א)(3)). בקשה זו נדחתה אף היא על ידי ועדת הבחירות ברוב של 17 מתנגדים מול 12 תומכים. למען שלמות התמונה יצוין כי ועדת הבחירות דנה בבקשה נוספת שהגישו "עוצמה יהודית" ובן גביר לפסילת "יש עתיד" ולחלופין לפסילת רשימת "כחול-לבן" על כל מרכיביה. אך ההתייחסות לפרטיה של בקשה זו אינה נדרשת בהיותה בלתי רלוונטית להליכי הערעור דנן.

5. שני הליכי הערעור שבפנינו נוגעים לאי-פסילת הרשימה של "עוצמה יהודית" ושלושת המועמדים מטעמה (ע"ב 5487/19) ולאי-פסילת הרשימה המשותפת (ע"ב 5506/19). אקדים ואומר כי בשל סמיכות הזמנים חסרת התקדים שבין ההליכים דנן ובין ההליכים שנדונו בפנינו זה מקרוב בנוגע לפסילת מועמדים ורשימות בבחירות לכנסת ה-21 בעניין כסיף, אני סבורה כי אין מקום לשוב ולפרוש מחדש במלוא הרוחב את התשתית הנורמטיבית הצריכה לעניין. תשתית זו, אשר נבנתה לאורך השנים לבנה על לבנה בחקיקה ובפסיקה ומהווה את יסוד המסד לעילות הפסילה השונות, פורטה לפרטיה בעניין כסיף, המהווה לבנה אחת נוספת באותו הבניין.

לצורך הליכי הערעור דנן ניתן, אפוא, להסתפק בהצגת תמצית התשתית הנורמטיבית והילוך הדיון בפסק דין זה, המאחד הכרעה בשני הליכי הערעור הנזכרים לעיל, יהיה כדלקמן: תחילה נדרש לערעור הנוגע לאי-פסילת רשימת "עוצמה יהודית" ושלושת המועמדים מטעמה וכל אחד מהם ידון ויוכרע בפרק נפרד. לאחר מכן ידון ויוכרע הערעור הנוגע לאי-פסילת הרשימה המשותפת.

הערעור בעניין עוצמה יהודית והמועמדים מטעמה

6. הערעור בעניין אי-פסילת "עוצמה יהודית" והמועמדים מטעמה הוגש על ידי המרכז הרפורמי, "כחול לבן", "המחנה הדמוקרטי", "העבודה" וכן על ידי 12 חברי ועדת הבחירות. המערערים מיקדו את טיעוניהם לפסילת רשימת "עוצמה יהודית", גופשטיין, מרזל ובן גביר מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-22 בעילה הקבועה בסעיף 7א(א)(2) לחוק היסוד, שעניינה הסתה לגזענות. הוטעם כי רשימה זו וכן בן גביר העומד בראשה ומרזל וגופשטיין הנמנים עם מועמדיה, הם ממשיכי דרכו של הרב מאיר כהנא המנוח (להלן: כהנא) והם דוגלים באידיאולוגיה שבה דגלה רשימת "כך" שבראשה עמד כהנא. הודגש, כי רשימה זו נפסלה בשנת 1988 מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-12 בשל העקרונות הגזעניים והאנטי-דמוקרטיים שבהם דגלה ותמיכתה הגלויה במעשי טרור ובליבוי שנאה ואיבה בין חלקים שונים של האוכלוסייה בישראל (ע"ב 1/88 ניימן נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השתיים-עשרה, פ"ד מב(4) 185 (1988) (להלן: עניין ניימן השני)). עוד צוין כי לאחר שכהנא נרצח בשנת 1990, נפסלו בשנת 1992 מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-13 שתי רשימות שראו עצמן כממשיכות דרכו (ע"ב 2805/92 רשימת "כך" לכנסת השלוש-עשרה נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השלוש-עשרה (לא פורסם); ע"ב 2858/92 מובשוביץ נ' יו"ר ועדת הבחירות לכנסת השלוש-עשרה, פ"ד מו(3) 541 (1992)). תנועת "כך" ותנועת "כהנא חי", וכן נגזרות וצירופים נוספים של תנועות אלה, אף הוכרזו בשנת 1994 כארגוני טרור על פי החלטת ממשלת ישראל, מתוקף הפקודה למניעת טרור.

7. בפתח הדיון בערעור זה מן הראוי להציג את תמצית התשתית הנורמטיבית הנוגעת לעילת הפסילה הקבועה בסעיף 7א(א)(2) לחוק היסוד בדבר הסתה לגזענות אשר, כאמור, נדונה בהרחבה בעניין כסיף. כפי שנפסק, על מנת לבסס את עילת הפסילה האמורה נדרש להראות כי המטרות והמעשים של הרשימה או המועמד הם באופן ברור גזעניים וכי בפעולותיהם יש משום "ליבוי היצרים השיטתי על יסוד לאומי-אתני המביא איבה ומדנים ומעמיק תהום, קריאה לשלילה אלימה של זכויות, לביזוי שיטתי ומכוון של חלקי אוכלוסייה מוגדרים, המאובחנים לפי יסוד לאומי-אתני, ולהשפלתם באופן הדומה להחריד לגרועות שבדוגמאות בהן התנסה העם היהודי" (עניין ניימן השני, בעמ' 197). עוד צוין כי יש להוכיח שמטרה זו היא שאיפה דומיננטית של הרשימה או של המועמד שפסילתם נתבקשה ומהווה חלק מהפרוגרמה הפוליטית שלהם; כי הרשימה או המועמד פועלים באופן אקטיבי להגשמת המטרות האמורות; כי נעשתה פעילות שאינה ספורדית להוצאתן מן הכוח אל הפועל; וכי הראיות המבססות את המעשים או המטרות, אשר יש בהם כדי למנוע התמודדות בבחירות לכנסת, הן "ברורות, חד-משמעיות

ומשכנעות" (עניין כסיף, בפסקה 16). כמו כן נפסק כי ככל שהדבר נוגע לעילה של הסתה לגזענות, אין צורך להידרש למידת ההסתברות כי הסכנה תתממש. נקבע כי:

"המסד הערכי של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית מורה אותנו לפעול בנחישות וללא פשרות למיגור הגזענות מתוכנו. מסר זה מקרין גם על הסכנה שאותה יש לאתר בהקשר זה לצורך מבחן ההסתברות [...] בעיניי, הסכנה הטמונה בשיח גזעני נובעת מכך שהשיח מזין ומכין את הפעולות המיועדות לממש את האידיאולוגיה הגזענית ואלה בתורן מניעות ומתחזקות את המשך השיח הגזעני, וכדברי השופטת (כתוארה אז) ד' ביניש בעניין טיבי: "גזענות" במובנה ה'גרעיני' טומנת בחובה, על-פי טיבה, פוטנציאל של סיכון שהסתברותו היא בגדר אפשרות ממשית' [...] שיח גזעני בייחוד אם הוא שיטתי, משמעותי ונמשך, גורם לחולי החברתי הזה לחלחל, להכות שורשים ולהתפשט" (עניין כסיף, בפסקה 31).

עוד קבענו כי "אנו היהודים מצווים להיות ראש החץ במאבק נמשך וחסר פשרות בגזענות – שהאנטישמיות היא אחד ממופעייה הוותיקים והקשים ביותר – עלינו להיות ראויים להוביל את המאבק הזה ועלינו לבער מקרבנו במדינת ישראל הריבונית את הנגעים המסוכנים של הגזענות" (עניין כסיף, שם).

בהינתן התשתית הנורמטיבית אשר פורטה לעיל אתייחס להלן לעיקר הטענות והראיות שהציגו הצדדים בעניינו של כל אחד מן המשיבים שפסילתם התבקשה בע"ב 5487/19.

בן ציון גופשטיין

8. המערערים טוענים כי גופשטיין כמייסד וכגורם הדומיננטי בארגון "להב"ה" (ארגון למניעת התבוללות בארץ הקודש – להלן: להב"ה או הארגון), פועל באופן שיטתי לביזוי ערביי ישראל ולהסתה נגדם. נטען, כי הארגון, וגופשטיין העומד בראשו, מטיפים ופועלים להפרדה מוחלטת בין האוכלוסייה היהודית לאוכלוסייה הערבית בישראל ואינם בוחלים באמצעים אלימים לקידום מטרותם זו. כך, בין היתר, פועלים הארגון וגופשטיין למניעת כל קשרים זוגיים בין יהודים לערבים; למניעת העסקה של ערבים על ידי יהודים; ולהפרדה בדיוור בין יהודים וערבים. והכל תוך הכפשת כלל הציבור הערבי, הצגתו באור שלילי ואף הטפה לפעול נגדו באמצעים אלימים. המערערים תומכים את טענותיהם בשורה ארוכה של התבטאויות ומעשים של גופשטיין ושל ארגון להב"ה שבראשו הוא עומד. הבולטים שבהתבטאויות ובמעשים אלה יובאו להלן בהמשך הדיון.

9. היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה תומכים בטענות המערערים וסבורים אף הם כי יש לפסול את השתתפותו של גופשטיין בבחירות לכנסת בעילה של הסתה לגזענות לפי סעיף 7א(א)(2) לחוק היסוד. לטענת היועץ והפרקליט, צבר הראיות שהציגו המערערים מבסס באופן ברור, משכנע וחד-משמעי כי גופשטיין מסית באופן עקבי ונמשך לגזענות נגד האוכלוסייה הערבית בישראל במשרעת רחבה של עניינים ובהם, כמפורט לעיל, הדרת ערבים ממגורים ומעבודה לצד יהודים; מניעת קשרים בין ערבים ליהודיות; ועידוד מעשי אלימות נגד ערבים אך בשל היותם ערבים. היועץ מדגיש כי תפיסת עולם השוללת התבוללות היא לגיטימית כשלעצמה ואינה מצדיקה פסילת מועמד מלהתמודד בבחירות לכנסת. ואולם, מעשיו והתבטאויותיו של גופשטיין מעידים עליו כי הוא "מבקש למעשה להיתלות ב'התנגדות להתבוללות' כקולב להכשרת מגוון רחב של קריאות ואמירות מסיתות לגזענות מצדו, בהקשרים שונים, נגד ערבים באשר הם ערבים, החורגות בהרבה מעבר להבעה דעה נגד התבוללות". היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה אף ציינו בתשובתם כי לאחר שבחודש מרץ 2018 התקיים הליך של שימוע לפני הגשת כתב אישום, יש בדעתם להגיש בעת הקרובה כתב אישום נגד גופשטיין בעבירות של הסתה לאלימות, הסתה לטרור והסתה לגזענות בגין חמישה אירועים שונים שבהם התבטא ופעל גופשטיין באופן המגבש את ביצוען של עבירות אלה.

10. גופשטיין מצדו סבור כי יש לדחות את הערעור בעניינו וטוען כי פעולותיו במסגרת ארגון להב"ה אינן נובעות מגזענות אלא מתפיסה ערכית שנועדה למנוע התבוללות בישראל נוכח הסכנות אשר לדעתו נשקפות ממנה לקיומו של עם ישראל ולקיומה של מדינת ישראל. לטענתו, התנגדותו לנישואין בין יהודים לשאינם יהודים אינה נובעת מתפיסה לפיה מי שאינו יהודי "נחות ושפל" לעומת היהודי, אלא מהצורך לשמור על ייחודו ובידולו של העם היהודי. הוא מטעים כי בניגוד לטענת המערערים ארגון להב"ה פועל למניעת התבוללות בין יהודים לגויים וכי פעילותו אינה מכוונת נגד ערבים בלבד. גופשטיין מוסיף וטוען כי תפיסתו אינה גזענית וכי ארגון להב"ה אינו נוקט דרכים אלימות אלא פועל בדרך של הסברה וחינוך ובמסגרת החוק.

11. בניגוד לטענותיו של גופשטיין, עשרות הראיות שהוצגו על ידי המערערים בעניינו מתפרשות על פני תקופה ארוכה הנמשכת מזה כעשר שנים ומן המכלול הראייתי שהוצג מצטיירת תמונה ברורה, משכנעת וחד-משמעית של הסתה עקבית ובוטה לגזענות מצדו נגד ערביי ישראל. היטיב לתאר זאת בא כוח היועץ המשפטי לממשלה, עו"ד ענר

הלמן, בדיון בפנינו באומרו כי מדובר במקרה מובהק של גילויי ומופעי "גזענות בצורה הקשה ביותר".

להלן נעמוד על עיקרי התשתית הראייתית בעניינו של גופשטיין.

12. המערערים הציגו חמישה קטעי וידאו מן השנים 2012-2014 שבהם משמיע גופשטיין אמירות בוטות נגד הציבור הערבי בישראל כקולקטיב. קטעי הווידאו הללו הם שעמדו ביסוד החלטתו של היועץ המשפטי לממשלה משנת 2017 לזמן את גופשטיין לשימוע טרם העמדתו לדין בגין עבירות של הסתה לגזענות, הסתה לאלימות והסתה לטרור, וכפי שכבר צוין, עולה מעמדת היועץ המשפטי לממשלה כי בתום השימוע התקבלה החלטה להעמיד את גופשטיין לדין בעבירות אלה ועוד עולה מעמדת היועץ כי הוא עומד להגיש את כתב האישום בקרוב. ואלה עיקרי הדברים העולים מקטעי הווידאו הנזכרים לעיל:

(-) באוגוסט 2012 תקפו מספר צעירים יהודים שלושה נערים ערבים בכיכר ציון בירושלים. מספר ימים לאחר מכן פורסם באתר האינטרנט "ערוץ 7" סרטון שבו נראה גופשטיין אומר, בין היתר "כנראה שכאן הנערים הרימו את הכבוד היהודי מהרצפה ועשו את מה שהמשטרה היתה צריכה לעשות. עשו דין בפורעים הערבים שהטרידו את הבנות היהודיות. חבל שהם נותנים את זה לבחורים לעשות ושלא המשטרה מטפלת בזה. בחור ערבי שרוצה למצוא בחורה שיחפש בכפר שלו, שלא יבוא אלינו לירושלים [...] בנות יהודיות הן לא הפקר".

(-) כשנה לאחר מכן, בחודש אוקטובר 2013, שודר ריאיון עם גופשטיין בערוץ 2 שבמסגרתו נשאל על אודות עמדותיו ובפרט בכל הנוגע לתמיכתו במשנתו של כהנא. במסגרת אותו ריאיון נשאל גופשטיין, בין היתר, "אז בחזון אחרית הימים, מה קורה? מגייסים את כל ציי המשאיות במדינת ישראל, מעלים את הערבים..." ואילו גופשטיין החרה החזיק "באוטובוסים" והוסיף "זה מה שבן גוריון עשה, לא? בן גוריון עשה את זה בקום המדינה. אני מעריך שיהיה עוד מלחמה, יחלפו עוד שנים ימותו עוד יהודים, בסוף יעשו את זה, לא יהיה ברירה אחרת". כמו כן, גופשטיין אמר באותו ריאיון כי "גם [הערבים] הנחמדים הם אויבים. הוא ערבי טוב, הוא ערבי מתוק, מתוק מדבש. אבל הוא אויב שלי כי הוא חושב שזה המדינה שלו [...]". בהמשך נשאל גופשטיין אם מותר להרוג ערבי וענה כי "מבחינת ההלכה מותר" ואילו מנקודת ראותו "השאלה אם אני רוצה לשבת בכלא או לא" וכי מדובר בשיקולי כדאיות בלבד. עוד באותו ריאיון נשאל גופשטיין על פעילותו של ארגון להב"ה נגד התבוללות ואמר, בין היתר, כי "יש כאלה שמגיע להם

להשתמש נגדם באלימות כן. ערבי שמתחיל עם יהודייה [...] לא צריך לדבר. ערבי שמתחיל עם יהודייה, אני לא חושב שצריך להמשיך להתהלך יותר מדי ברחוב עם היהודייה שלו".

(-) כחודשיים לאחר מכן שודרה במהדורת החדשות בערוץ 2 כתבה שעסקה בחתונת בתו של גופשטיין וכללה ראיון עמו שבו אמר כי "התנאי הראשון שאני הולך לחתונה, זה שאין פלסטינים בחתונה אצלנו. אין ערבים בחתונה. אצלנו זה על טהרת העבודה העברית. בוא נגיד שאם היה פה מלצר ערבי הוא לא היה מגיש את האוכל [...] הוא היה מחפש את הבית חולים הקרוב נראה לי". גופשטיין נשאל על הדברים הנ"ל כשנתיים לאחר מכן, ביום 29.8.2014 עת התארח בתכנית טלוויזיה בערוץ 10. הוא לא חזר בו מדבריו וענה "אמרתי שאם היה שם מלצר ערבי הוא היה גומר בבית החולים". כשנשאל מדוע, השיב: "למה? כי החברה שלי היו נמצאים בחתונה ומלצר ערבי זה לא דבר שהולך ביחד". כשנשאל למה זה לא הולך ביחד, השיב: "כי אנחנו לא אוהבים אויבים. אנחנו מעדיפים להעסיק את היהודים, את האחים שלנו ולא להעסיק ערבים בתור מלצרים".

(-) ביום 11.11.2014 נשא גופשטיין נאום בעצרת לזכרו של כהנא ובמסגרתו אמר את הדברים הבאים כשהוא מוקלט ומצולם:

"האויבים שבתוכנו הם סרטן. ואם לא ניקח את הסרטן ונזרוק אותו אנחנו לא נמשיך להתקיים וימותו יהודים כאן כל יום. לצערנו הסרטן הזה שלח גרורות לכל מקום – אתמול בתל אביב, בירושלים, ערד, באר שבע. אין מקום שאין לסרטן הזה גרורות, אותן גרורות שעוד הרב כהנא הזהיר אותנו. הסרטן הזה, הסרטן המסוכן של הדו קיום. ולצערנו בתוך הממשלה יש כל מיני שרים [...] שמעודדים את הדו קיום, שנותנים להם לשרוד, מכניסים אותם להייטק, נותנים להם להיות רופאים. אבל המוקד של הסרטן, הגרורה הכי גדולה שיש [...] בהר הבית. הר הבית זה הגידול הכי גדול של הסרטן שנמצא לנו פה, וכל עוד ממשלת ישראל לא תתעשת ותוריד את הגידול הזה מהר הבית לא נצליח להביא את המדינה לגאולה השלמה".

(-) במהלך חתונה שהתקיימה בשנת 2017 במודיעין עילית ובה נכחו פעילי ימין לרבות חברים בארגון להב"ה, עלה גופשטיין אל הבמה ושר למול קהל של עשרות משתתפים "ברוך הגבר, נכנס למערה, דרך הנשק וירה" תוך שהוא מתייחס בכך לטבח במערת המכפלה שביצע ברוך גולדשטיין בשנת 1994. בהמשך האירוע השמיע גופשטיין

את הסיסמה "מוחמד מת, מוחמד מת". באותה העת, חלק ממשנתפי החתונה שנתרו במסיבה לבשו חולצות של ארגון להב"ה, היו רעולי פנים ונופפו בסכינים או סימנו בידיהם תנועת "אקדח".

13. פרט לראיות אלה שעמדו ביסוד ההחלטה על העמדתו לדין של גופשטיין, הציגו המערערים שורה ארוכה של ראיות נוספות ומתוכן אזכיר אך את הבולטות ביותר:

(-) בסרטון מיום 28.12.2010 נראה גופשטיין כשהוא קורא להימנע מהעסקת ערבים בבתי עסק המופעלים על ידי יהודים, וכלשונו: "לא מזמן פתחו את רמי לוי בגוש עציון, הוצאנו מודעות, עשינו הפגנה שם באזור מכיוון ברגע שיש שם תערוכת של קונים ערבים ועובדים ערבים יחד עם נערות זה יכול לקרות בכל מקום [...] לצערנו כמעט אין רשת שלא מעסיקה ערבים [...] לצערנו זה לא רק רשתות שיווק, מדובר גם בשירות לאומי שעובדות בבתי חולים ביחד עם אחים ערבים ורופאים ערבים לצערנו גם שם נתקלנו בבעיה [...] אני מציע לכל אם שלא תשלח את הבת שלה לשירות לאומי ביחד עם עובדים ערבים".

(-) במהלך פורים שנת 2014 הועלתה לעמוד ה"פייסבוק" של גופשטיין תמונה שלו מחופש לערבי חבול כשעל חזהו שלט "חשבתי על יהודיה! ואכלתי אותה".

(-) בסרטון שפורסם בשנת 2014 לאחר חטיפת שלושת הנערים נראה ונשמע גופשטיין אומר: "מי שרוצח יהודים צריך לרצוח אותי, צריך כל הכפר הזה לגרש אותי, אסור להשאיר אבן על אבן בכל הכפר, בכל חברון, ערבים אין להם מה לחפש פה במדינה, זה התשובה היחידה וזה הנקמה למדינה".

(-) בחודש יולי 2014 השתתף גופשטיין בתוכנית הטלוויזיה "שיחת היום" בהנחיית לואיס אהריש ובה נראה ונשמע גופשטיין אומר, בין היתר, כך:

"[גופשטיין]: כל ערבי שמח שרוצחים יהודים, 98 אחוז [...] לכם יש 22 מדינות, אני רוצה להישאר במדינה היהודית שלי [...]
[אהריש]: אני לא אמורה להיות כאן?
[גופשטיין]: את לא אמורה להיות כאן [...] אלא אם כן היא תהיה מוכנה להיות בתנאים של עם ישראל [...]
[אהריש]: אני פה כדי להישאר [...]
[גופשטיין]: נחיה ונראה".

(-) בסרטון מתוך "עצרת זכרון לרב מאיר כהנא הי"ד" משנת 2015 נראה ונשמע גופשטיין אומר: "אין דו קיום איתם, היום כולם מבינים את זה, אין דו קיום איתם! [...]. משבוע הבא אנחנו מתחילים, משמר הכבוד היהודי של ארגון להב"ה עם עוצמה יהודית, בתוכנית אימונים ארצית לנוער, לנוער, לבנים ולבנות, לחבר'ה שיידעו להחזיר מה שצריך להחזיר, ולפעמים ההתקפה היא ההגנה הכי טובה [...]. ואם ערבי יתחיל איתם, אוי לו לערבי שיתחיל איתם, אני לא מאחל לו, לאף אחד לנסות להתחיל איתם. [...]. אנחנו משבוע הבא מגבירים גם את השיעורים בתורת הרב כהנא בכל רחבי הארץ [...]. אנחנו מחכים ומצפים לנקמה שתבוא בעזרת השם".

(-) בדף ה"פייסבוק" של גופשטיין מופיעות במהלך שנת 2016 אמירות מכלילות ביחס לציבור הערבי בישראל כגון "בדבר אחד הם טובים – שקר!" ; "אל תיסעו איתם! ונשמרתם מאוד"; "בבחירות הם נהרו לקלפיות כעת הם שורפים לנו את הארץ"; וגם "מאחורי כל להבה מסתתר גפרור ערבי".

14. משקל מיוחד נושאות הראיות מן התקופה האחרונה שבועות ספורים בלבד לפני הגשת בקשות הפסילה. מדובר בראיות משמעותיות מבחינה כמותית ואיכותית המלמדות כי גם בעת הזו גופשטיין לא שינה מדרכיו והוא ממשיך לדבוק בתפיסות הגזעניות ולהסית נגד הציבור הערבי בכללותו ולהתבטא כלפיו באופן מבזה ומשפיל ואף פועל על מנת להוציא את תפיסותיו אלה מן הכוח אל הפועל. כך, בסרטון באתר של ארגון להב"ה מחודש אוקטובר 2018 נראה ונשמע גופשטיין אומר כי "היום כבר כולם יודעים שהרב כהנא צדק" ועוד הוא אומר:

"אין יום שאותו ישמעאל לא מנסה לרצוח יהודים, ולצערנו גם מצליח. אין יום שאותו ישמעאל לא מנסה להטריד ולאנוס בנות יהודיות. והם הורסים לנו את מדינת ישראל, בכך שהם מכניסים פה תרבות של רצח, גניבה ואונס. את כל זה שרה ראתה והבינה כבר אז ואמרה לאברהם 'גרש האמה הזאת ואת בנה'. אין להם מקום כאן בארץ ישראל [...]. יום יום, הוא [כהנא] הלך מעיר לעיר [...]. וניסה לשכנע את היהודים שכאן בארץ ישראל יש מקום רק לאלה שבאמת נאמנים לארץ, לא לאלה שמנסים לרצוח אותנו או מנסים לפגוע בבנות שלנו. לצערנו לא שמענו לו ולא גירשנו".

(-) באותו החודש, בעצרת לזכרו של כהנא נראה ונשמע גופשטיין נושא דברים מעל בימת הטקס ואומר:

"ואותו ישמעאל שאז צוחק גם היום מצחק, גם היום הוא שופך דמים, אין יום שהוא לא מנסה לרצוח אותנו, ולצערנו יש הרבה ימים שהוא מצליח לרצוח אותנו. מצחק זה גילוי עריות, אין יום שהם לא מטרידים את הבנות שלנו ולא אונסים את הילדות שלנו [...] אנחנו רואים גם את העבודה הזרה [...] שהם הכניסו לארצנו, שהיהודים כבר לא יכולים לעבוד, נותנים את כל העבודה לערבים ובגלל זה בא עוד שפיכות דמים ואת כל התרבות של השקר והגניבה שלהם. ואז שרה רואה את זה ואומרת 'גרש אותו', אין מקום פה בארץ ישראל גם לישמעאל וגם ליצחק, זה או ישמעאל או יצחק [...] אם לא נגרש את אלה שלא נאמנים, הם ימשיכו לצחק וימשיכו להרוג וימשיכו לאנוס וזה הפתרון רבתי, וזה מה שהרב כהנא צדק [...] כל הערבים מניפים דגלי אש"ף [...] הם אומרים שצריך לרצוח יהודים".

(-) חודשים אחדים לאחר מכן, בינואר 2019, כחלק מסדרת סרטונים בנושא

קשרים בין גברים ערבים ונשים יהודיות נשמע גופשטיין פונה אל בני המשפחה של אותן

נשים ואומר:

"הדבר הכי חשוב קודם כל שתדאג שהיא לא תכיר אותו. לא בפייסבוק, לא בעבודה משותפת, לא בשירות לאומי, לא בבילויים ולא באוניברסיטה [...] אבל אם חס ושלום הגעת למצב הזה חשוב שתפנה ללהב"ה כי אם היית עושה מה שכל אדם נורמלי היה צריך לעשות במקרה כזה היו מכניסים אותך למעצר להרבה שנים והערבי היה צוחק לך בפנים [...] להקדים תרופה למכה, להסביר לבנות ולהורים כיצד אתן יכולות ליפול לידי אותם ציידים שמחכים לכם".

(-) ובסרטון שפורסם באינטרנט לפני כחודשיים שוב נראה ונשמע גופשטיין

אומר:

"כן, אני רוצה לדבר על האונס של הילדה בת 8, אבל לא רק עליו, גם על הילדה בת 16 שנאנסה מערבי שעובד לידה בשכונת גאולה [...] ועל ילדה בת 14, שנהג אגד פיתה אותה, ועל הנערה שעובדת בסופרמרקט והתאהבה בערבי שעובד איתה שם בחנות [...] בעצם אני לא רוצה לדבר על הבנות, אני רוצה לדבר על אלה האשמים, על אלה שהכניסו אותם בשביל כמה שקלים לבית שלהם, ואלה שמכניסים לתוך בתי הספר שלנו, של בנים ובנות, עובדים ערבים כי זה יוצא יותר זול [...] ועל אלה שמאוד קשה להם לנקות והם דואגים לאישה שלהם אז הם מביאים מנקה ערבי [...] קודם כל, עבודה עברית! תדאגו לאחים שלכם, תדאגו לילדות שלכם, אל תדאגו לאויבים שלנו".

(-) בצד ההקלטות של גופשטיין בקולו הוצגה גם שורה של "ציוצים" מן השנים 2018-2019 בחשבון ה"טוויטר" של גופשטיין המנוהל תחת שם המשתמש "כהנא צדק". בין היתר, נכתב שם ביום 21.5.2018 כי:

"אין ערבי מתון או ערבי קיצוני. קיים ערבי פיקח או ערבי טיפש. הערבי הטיפש אומר בגלוי מה שבלבו – לחסל את המדינה היהודית. הפיקח כבר למד שלא לגלות את מה שהוא חושב (הרב מאיר כהנא הי"ד – אפליקצית ציטוט יומי של הרב כהנא)".

עוד ניתן למצוא באותו חשבון "טוויטר" שהינו פעיל במיוחד, ציטוטים רבים נוספים מדברי כהנא, קריאות שלא להעסיק ערבים וכן התבטאויות נגד קהילת הלהט"ב. לכל אלה יש להוסיף את החומר הראיתי שהוצג בנוגע לפעילותו של ארגון להב"ה שגופשטיין, כאמור, עומד בראשו. תפיסת העולם והמסר העולים מראיות אלה זהים לתפיסת העולם ולמסרים הגזעניים של גופשטיין עצמו. כך עולה מן הראיות הנוגעות לפעילות הארגון כי לאורך השנים פורסמו וחולקו על ידו כרזות, עלונים ומדבקות ובהם קריאות מפורשות שלא להעסיק ערבים, להימנע מלהשכיר דירות לערבים, להימנע מכל מגע עם ערבים, וכן קריאות בעלות נופך מאיים בנוגע לקיום מערכות יחסים בין יהודים וערבים. בחומרים שהופצו נכתב, בין היתר: "מפטרים היום את המחבל של מחר"; "שומרים על בת ים יהודית – הערבים משתלטים על בת ים [...] קונים ומשכירים דירות מיהודים [...] לוקחים ומקלקלים בנות מבת ים!"; "אל תעזו אפילו לחשוב על יהודיה!"; "אל תתעסק עם אחותי". הארגון גם פעל, בין היתר, לחלק "תעודת כשרות" לבתי עסק שלא מעסיקים "אויבים" וכן הכין "מפה" של עסקים בשוק מחנה יהודה בירושלים השומרים על "טהרת העבודה העברית".

15. התמונה העולה מעיון בעשרות הראיות שהוצגו בפנינו היא ברורה, חד-משמעית וגלויה על פניה: מדובר במופעים מחרידים של הסתה שיטתית לגזענות המופנים נגד הציבור הערבי. גופשטיין מציג את הציבור הזה בהכללה כאויב וכמי שאין לקיים עמו כל מגע העשוי להתפרש כדו-קיום. הוא אינו בוחל באמירות המדמות אותו ואת האפשרות לדו-קיום עמו למחלה סופנית באומרו כי הם סרטן אשר "שלח גרורות לכל מקום". הוא אף אינו בוחל בתיאור הערבים בהכללה כמי שמתנהלים על פי "תרבות של רצח, גניבה ואונס". בעניין כסיף ציינה חברתי, השופטת ע' ברון כי ההתבטאויות הגזעניות אשר בגינן ראינו לפסול את בן ארי מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-21 "זועקות מן החומר הכתוב וחורכות את האוזניים". עתה נחשפנו להתבטאויותיו ולפעילותו של גופשטיין, אשר מגלים נקודת שפל חדשה בשיח הגזעני אשר כמותה לא ידענו בעבר.

גופשטיין אף טרח להדגיש בפני ועדת הבחירות כי על פי תפיסתו אין מדובר בגזענות והוסיף "אני לא מתבייש ואני לא חוזר בי ואני לא מתחרט. אני אמשיך להילחם בהתבוללות" (עמ' 114 לפרוטוקול הדיון בוועדת הבחירות).

16. בעניין כסיף פסקנו כי "שיח גזעני מסית אינו לגיטימי, בייחוד מפיו של מי שמבקש להיות נבחר ציבור, המשמיע אותו בראש חוצות. את השיח הזה יש להתיר 'מחוץ למחנה' בכל חברה מתוקנת ועל אחת כמה וכמה במדינת היהודים" (עניין כסיף, בפסקה 31 לחוות דעתי). כך פסקנו ביחס להתבטאויותיו הגזעניות של בן ארי והדברים יפים בבחינת קל וחומר לעניינו של גופשטיין. אכן, הראיות החמורות שהציגו המערערים בעניינו של גופשטיין שאת הבולטות מתוכן הבאתי לעיל, נפרסות על פני שנים ארוכות עד לתקופה האחרונה ממש. ברוב המקרים הוא נראה ונשמע בקולו אומר את הדברים ואלה אף נושאים לא אחת גוון אלים. פעילות עקבית ושיטתית זו מלמדת כי גופשטיין נחוש להוציא את תפיסותיו הגזעניות מן הכוח אל הפועל ודי בכל אלה כדי לבסס את המסקנה כי התבטאויותיו והתנהלותו של גופשטיין מצויים הרחק בעומק האזור האסור של הסתה לגזענות, המצדיקה את פסילתו מלהתמודד בבחירות לבית המחוקקים הישראלי מתוקף הוראת סעיף 7א(א)(2) לחוק היסוד. זאת, גם אם מביאים בחשבון את חשיבותן הרבה של הזכויות החוקתיות לבחור ולהיבחר.

גופשטיין ניסה אמנם לעטות על הדברים "כסות" לגיטימית של מאבק אידיאולוגי בתופעת ההתבוללות באומרו "לא שנאה לערבים, לא שנאת זרים, ואף לא תחושת עליונות כלשהי היא שמובילה את ראשי הארגון אלא שכל רצונם ומהותם היא לעזור לעם ישראל, לבנות ישראל ולפעול נגד תופעת ההתבוללות" (סעיף 40 לתצהיר מטעם גופשטיין לוועדת הבחירות). אלא שניסיון זה מתנפץ לחלוטין אל מול חומרת ההתבטאויות, שאך מקצתן הובאו לעיל, הרוויות בוז ושנאה כלפי הציבור הערבי ככזה.

מן הטעמים הללו באתי לידי מסקנה כי יש לקבל את הערעור בעניינו של גופשטיין ולהורות כי הוא פסול מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-22.

ברוך מרזל

17. המערערים טוענים כי מרזל מסית באופן עקבי ובוטה לגזענות, וכי הדבר עולה מעשרות הראיות שאותן הגישו. סוגיית פסילת מועמדותו של מרזל מלהתמודד בבחירות כבר נדונה פעמיים בעבר. בשנת 2003 בעניין טיבי (א"ב 11280/02 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה נ' טיבי, פ"ד נז(4) 1 (2003) (להלן: עניין טיבי)) נדון ערעור

על החלטת ועדת הבחירות לכנסת ה-16 שלא למנוע את השתתפותו של מרזל בבחירות. התשתית הראייתית שהוצגה נגד מרזל באותו עניין הייתה רחבה וכללה ראיות רבות המעידות כי הוא היה פעיל מרכזי בתנועת "כך", אשר כפי שכבר הוזכר השתתפותה בבחירות לכנסת נפסלה בשל משנתה הגזענית והיא אף הוכרזה כארגון טרור. נטען כי מרזל מוסיף לדבוק באידיאולוגיה הגזענית של תנועת "כך" ועל כן יש לפסול אותו מהשתתפות בבחירות. הטענה המרכזית שהעלה מרזל בעניין טיבי הייתה כי הוא שינה את דרכיו וכי הוא מקבל עליו את "כללי המשחק" הדמוקרטיים. על כן, כך טען שם, אין מקום לזקוף לחובתו את הראיות שהוצגו ואין למנוע ממנו את ההתמודדות בבחירות לכנסת ה-16. בית המשפט, בדעת רוב (כנגד דעתם החולקת של המשנה לנשיא (בדימ') ש' לויין והשופטות ט' שטרסברג-כהן, ד' ביניש וא' פרוקצ'יה), החליט לדחות את הערעור בעניינו של מרזל וקבע כי חרף קיומן של ראיות המעידות עליו כי הוא היה פעיל מרכזי של תנועת "כך", וחרף העובדה שלא הוכח כי הוא התנתק מהאידיאולוגיה הגזענית של תנועה זו, אין עילה להתערב בהחלטת ועדת הבחירות אשר סברה כי נוכח הצהרתו ששינה מדרכיו, יש לאפשר לו להתמודד. בית המשפט ציין אמנם כי הוא מטיל ספק של ממש בכנות הצהרתו של מרזל לפיה חזר בו מדרכו ומהאידיאולוגיה הגזענית והאנטי-דמוקרטית שבה החזיק, אך בית המשפט בחר ליתן משקל לאותה הצהרה בפני ועדת הבחירות ולאפשר למרזל ליהנות מן הספק.

18. סוגיית התמודדותו של מרזל בבחירות לכנסת ישראל שבה ועלתה בשנת 2015 בעניין זועבי השני (א"ב 1095/15 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים נ' זועבי (10.12.2015)) (להלן: עניין זועבי השני)) שם נדון הליך לאישור החלטת ועדת הבחירות המרכזית אשר קבעה כי יש למנוע את התמודדותו של מרזל בבחירות לכנסת ה-20. זאת הן בשל שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית (סעיף 7א(א)(1)) לחוק היסוד) והן בשל הסתה לגזענות (סעיף 7א(א)(2)) לחוק היסוד). חומר הראיות שהוצג באותו הליך לחובתו של מרזל כלל כתבות שונות שרובן פורסמו באינטרנט ומהן עלה כי מרזל פועל באופן שיטתי ועקבי נגד קבוצות שונות ובהן ערבים ומסתננים. בין היתר, הפנו מבקשי הפסילה שם להתבטאויות של מרזל שמהן ניתן היה ללמוד לדבריהם כי הוא מוסיף לתמוך באידיאולוגיה של כהנא, במניעת קשרים בין ערבים ליהודים ובהדרתם של ערבים אל מחוץ לערים שבהן מתגוררים תושבים יהודים. טענתו המרכזית של מרזל באותו עניין הייתה שמבקשי הפסילה לא הצליחו להציג תשתית ראייתית מספקת לביסוס טענותיהם. מרזל הוסיף וטען כי הוא מקבל על עצמו את השיטה הדמוקרטית ומתנגד לאמירות המתפרשות כגזעניות, מכיר בכיבוד החוק ומתנגד לפעולה בדרכים אלימות. בית המשפט קיבל גם זו הפעם ברוב דעות (כנגד דעתו החולקת של המשנה לנשיאה א' רובינשטיין) את עמדתו של מרזל וקבע כי אין למנוע ממנו להתמודד

בבחירות. בכל הנוגע לשלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית נקבע כי התשתית הראייתית אינה מקיימת "מסה קריטית" של ראיות הנדרשת להוכחה ברורה וחד-משמעית כי בהתבטאויותיו של מרזל יש כדי לשלול את אותם עקרונות גרעיניים של המשטר הדמוקרטי, ובכלל זאת את גרעין זכויות האדם של האוכלוסייה הערבית. אשר להסתה לגזענות, עמדת הנשיאה מ' נאור הייתה כי מרזל עומד "קרוב מאוד לנקודת הקיצון של פסילה מהשתתפות בבחירות", אך היא הוסיפה וציינה כי "לא העמדה האידיאולוגית היא הנבחנת אלא המעשים לשם הוצאתה לפועל". נקבע כי טענות מבקשי הפסילה התבססו ברובן על כתבות עיתונאיות ועל ידיעות מהאינטרנט אשר משקלן הראייתי נמוך, וכי מרזל הכחיש והסביר חלק נכבד מהראיות שהוגשו בעניינו ויש לתת משקל מיוחד להצהרותיו בעניין זה. משכך נקבע כי יש בהסברים אלו כדי להטיל ספק בהיותה של הסתה לגזענות מטרה מרכזית בפעילותו של מרזל.

19. עתה, שבה מועמדותו של מרזל לדיון בפנינו זו הפעם השלישית משהחליט להתמודד לכנסת במסגרת רשימת "עוצמה יהודית". כפי שצוין, ועדת הבחירות המרכזית החליטה ברוב של 17 מתנגדים לעומת 16 תומכים שלא לפסול את מועמדותו. המערערים מלינים על כך וטוענים כי מאז שנדון לאחרונה עניין מועמדותו של מרזל בשנת 2015 נאספו והוצגו למעלה מ-50 ראיות חדשות המלמדות כי הוא דבק במשנה הגזענית של תנועת "כך" ורואה בכהנא אביו הרוחני. לטענת המערערים, עולה מהתבטאויותיו העקביות של מרזל כי הוא נותר מחויב באופן עמוק לרעיונות אלה וכי הדבר עומד בניגוד מוחלט לדברים שהצהיר ואמר בפני ועדת הבחירות ובפני בית המשפט בעבר, על מנת לסלול את דרכו להתמודד בבחירות לכנסת ה-16 ולכנסת ה-20.

20. היועץ המשפטי לממשלה סבור כי יש לקבל את הערעור בעניינו של מרזל והוא מציין כי התבטאויותיו של מרזל אשר רובן מוצגות בקולו, מלמדות באופן מובהק כי הוא מסית באופן שיטתי ועקבי לליבוי יצרים על יסוד לאומי-אתני נגד האוכלוסייה הערבית בישראל. נטען כי מרזל מתייחס לכלל ערביי ישראל כאל אויב אשר מאיים על המדינה ועל העם היהודי, וכי הוא שב וקורא לפעול נגד "אויב" זה – לפגוע בו פיזית, למנוע את העסקתו, לפנות אותו ממקום מושבו ולגרשו מהארץ. היועץ הדגיש כי לשיטתו אין מדובר במקרה גבולי, אלא ב"גרעין הקשה" של הסתה לגזענות, המצדיקה את פסילת מועמדותו של מרזל על פי החוק ועל פי המבחנים שנקבעו בהקשר זה בפסיקה.

21. מרזל מצדו סבור כי יש לדחות את הערעור. לטענתו, חלק גדול מהחומרים שהגישו המערערים כבר נבחנו ונדונו בהליכים קודמים שהתנהלו בעניינו ועל כן, הוא סבור כי אין מקום לשוב ולדון בהם. מרזל מציין כי אמנם ישנן התבטאויות אשר בדיעבד

הוא סבור כי מוטב היה אילו ניסח אותן באופן שונה וכי המשמעות העולה מקריאתן אינה המשמעות שאליה התכוון. הוא הוסיף וציין כי חלק מהראיות אינן אלא "פליטות פה" הנובעות מטעות בניסוח ומחוסר שימת לב וכי מכל מקום הדברים נאמרו על ידו בהיותו אזרח פרטי ואין לו כוונה לחזור על התבטאויות אלה ככל שייבחר לכנסת. בן גביר, אשר ייצג את מרזל בערעור, אף ראה להדגיש בטיעונו במהלך הדיון שהתקיים ביום 22.8.2019, כי הראיות שהציגו המערערים אכן מעוררות קושי אך לדבריו לאחר פסק הדין שניתן בעניין הבחירות לכנסת ה-21, אשר במסגרתו נפסלה מועמדותו של בן ארי, הוא קיים שיחות רבות עם מרזל והבהיר לו כי אין מקום לתכנים גזעניים בפעילותה של "עוצמה יהודית" ובלשונו של בן גביר: "אחרי פסק דין בן ארי, דיברתי רבות עם מרזל, כפי שאמרתי, מה שהיה לא יהיה נקודה" (ראו בעמ' 20 לפרוטוקול הדיון). בן גביר הוסיף וטען כי יש לייחס משקל רב לעובדה שמרזל נענה להצעתו של יו"ר ועדת הבחירות, המשנה לנשיאה השופט ח' מלצר, לסגור את חשבון ה"פייסבוק" שהתנהל בשמו ולדבריו יש לראות בכך צעד אקטיבי מצדו המעיד על כוונתו לשנות מדרכיו. מרזל, שביקש וקיבל את רשות הדיבור בדיון, אמר כי חלק גדול מהתבטאויותיו נאמרו בהיסח הדעת, בהומור או כ"פליטת פה" וכי אילו ידע שהדברים יפורסמו היה נזהר בדבריו. עוד ציין מרזל כי הוא מקיים סיורים רבים, בעיקר בחברון, לעולים חדשים וכן שיעורי לימוד ובהנחה שהכל מוקלט, ניתן לדלל את הראיות שהוצגו מבחינת כמותן אל מול מכלול החומרים מסוג זה שניתן למצוא ואשר אינן תומכות בטענותיהם של המערערים. לבסוף, ציין מרזל כי אין לו מיומנות כלשהי בתחומי ה"מדיה החדשה" וכי ההתבטאויות שפורסמו בדף ה"פייסבוק" המתנהל בשמו נכתבו על ידי אחרים ושלא על דעתו. מרזל אף שב וציין כי שליטתו בשפה האנגלית אינה גבוהה ועל כן אין לייחס משקל רב לדברים שנאמרו על ידו בשפה זו.

22. דומה כי מרזל אינו חולק על כך שהראיות שהוצגו בעניינו חוצות את הקו האסור ועולות כדי הסתה לגזענות. עיקר הטיעון מטעמו התמקד למעשה בטענה כי יש לייחס גם הפעם משקל מכריע לדבריו בפני ועדת הבחירות ובפנינו, כי מדובר ב"פליטות פה" או בדברים אשר יוחסה להם משמעות חמורה מכפי שהתכוון וכי מכל מקום אין בכוונתו להתמיד בהתבטאויות מסוג זה שאותן אמר כאדם פרטי ככל שייבחר לכנסת. משקל מיוחד, כך סבור מרזל, יש לייחס לעובדה שהפעם הוא אף נקט צעד אקטיבי לסגירת חשבון ה"פייסבוק" אשר בו פורסמו בשמו התבטאויות מבלי שלדבריו הייתה לו שליטה על כך.

אקדים ואומר כי בהינתן העובדה שמדובר בהתנהלות החוזרת על עצמה באותה מתכונת ממש זו הפעם השלישית, מקובלת עלינו עמדת היועץ המשפטי לממשלה ולפיה

מדובר בשיטת פעולה שבה נוקט מרזל בכל פעם שהוא מבקש להתמודד בבחירות לכנסת ועל כן יש לייחס לדברים משקל נמוך ביותר, אם בכלל. וכדברי בא כוח היועץ המשפטי לממשלה, עו"ד ענר הלמן:

"זו שיטת הפעולה של מרזל. את זה הוא עשה ב – 2003, ב – 2015 וגם עכשיו. פעם אחת מקרה פעם שניה צירוף מקרים פעם שלישית תופעה. כל מה שקורה באמצע הוא אחר. המשקל של התנצלותו או חרטתו החלקית של מרזל בפני הועדה המשקל שלו שואף לאפס על רקע זה שזו הפעם השלישית שהוא עושה זאת" (בעמ' 8 לפרוטוקול הדיון).

אכן, התמונה המצטיירת מעיון ברצף ההתבטאויות של מרזל לאורך השנים בעברית ובאנגלית, בין בקולו ובין בעמודי ה"פייסבוק" וה"טוויטר" הנושאים את שמו, היא תמונה הצבועה בצבעים עזים, ברורים וחד-משמעיים של הסתה לגזענות. הטענה כי אינו שולט בשפה האנגלית ועל כן אין לייחס משקל לדברים שאמר בשפה זו היא טענה מוקשית. מוקשית ככל כפליים היא הטענה לפיה יש לייחס משקל משמעותי לבקשה שהגיש מרזל עתה, בהמלצת יו"ר ועדת הבחירות, לסגור את חשבון ה"פייסבוק" שלו. בהקשר זה לא למותר להזכיר כי כבר בעניין זועבי השני שניתן בשנת 2015 בעת שמרזל ביקש להתמודד בבחירות לכנסת ה-20, ציינה הנשיאה מ' נאור כי "את טענתו [של מרזל] לפיה אין הוא אחראי לדברים המפורסמים שם [ב"פייסבוק"] קשה להלום" (עניין זועבי השני, בפסקה 34). מכל מקום, אם אכן מדובר בשימוש בלתי מורשה שלא על דעת מרזל בשמו לצורך עמוד ה"פייסבוק" האמור, ניתן היה לצפות ממרזל שעם הינתן פסק הדין בעניין זועבי השני יעשה את כל הדרוש על מנת שמי שלדבריו מפעילים את עמוד ה"פייסבוק" הזה יחדלו מכך או לחלופין כי יעשה את כל הדרוש על מנת שחשבון זה ייסגר ללא דיחוי. תחת זאת, הפרסומים הבעייתיים בעמוד ה"פייסבוק" הנושא את שמו נמשכו באין מפריע לאורך ארבע שנים נוספות. לגבי פרסומים אלה לא ניתן עוד לשמוע מפיו כי לא היה מודע להם וחזקה עליו שהדברים נעשו על דעתו.

23. על מנת להמחיש עד כמה אמירותיו, התבטאויותיו ופעילותו של מרזל מצויים באופן מובהק במתחם האסור של הסתה לגזענות המצדיקה את פסילת מועמדותו לפי סעיף 7א(א)(2) לחוק היסוד, מן הראוי לפרט מקצת מאותן התבטאויות לאורך השנים ועד לעת האחרונה ממש:

(-) בטור דעה שפרסם מרזל בחודש אוקטובר 2015 הוא התייחס באופן מכליל לציבור הערבי בישראל וציין כי "הבעיה הינה שמושא חקירתם [אלו המנסים לנתח את

"ההתנהגות הערבית" – הערבים – אינם שותפים לכל אותם מושכלי יסוד, ומכאן נובע הכשל החמור בהבנת דרכי הפעולה של האויב [...] אני מכיר את דרכי החשיבה ואת דפוסי הפעולה של האויב היטב [...] לכן אני מבין שהפתרון הוא אחד והוא הפיתרון היהודי של התורה הקדושה – הפרדה, הבדלה ולא עירבוב. אנחנו כאן והם שם – לשלוח את האויבים לארצות ערב! שם יהנו משלטון ערבי כאוות נפשם".

(-) בראיון שקיים מרזל ברדיו באותו החודש הוא הוסיף ואמר: "כמובן שהשאיפה היא שבארץ ישראל לא יהיו אויבים [...] ארץ ישראל היא שלנו ורק שלנו, וכל מי שרוצה להיות פה אורח, יתנהג באורח כמו אורח, מי שלא יתנהג כאורח מי שילחם נגד המדינה, יסית נגד המדינה, יפעל נגד המדינה, יצביע לרשימה הערבית המשותפת, יתמוך בבל"ד [...] ואגב עד עכשיו כנראה לא הגעתי לאחוז אחד מהערבים כי אצל [...] בנט אומר ש-99 אחוז נאמנים [...] זה לא חינוך, זה לא הארגון, זה לא משהו ספורדי, זה כל ערבי היום הפך לחפץ חשוד כמו שאמר מורנו הרב כהנא לפני שלושים שנה".

(-) כחודש לאחר מכן פורסם ב"יוטיוב" סרטון תחת הכותרת "העסקת אויבים – תמיכה בטרור" שבו נראה מרזל משבח אי העסקה של ערבים או קניה מהם ואומר: "המחבלים האלה ידקרו אותנו אם נשאיר אותם פה בארץ, ולכן הרב כהנא צדק, צריך לגרש את כל האויבים מארצנו כמה שיותר מהר [...] לא להעסיק אויבים, לא להעסיק את המחבלים ולא את מסייעיהם ולא את תומכיהם, כי כל מי שמעסיק אותם, עובר על עבירה [...] שלא לתת פרנסה לאח שלו. ומשאיר אותם פה בארץ. אגב הרב כהנא מעולם לא קנה מערבים". בהמשך אותו יום פורסם ראיון מצולם באינטרנט ובו אמר מרזל: "ערבים – אויב צריך לגרש! לא מנסים לחנך [...]"

(-) בשנת 2016 פורסם סרט העוסק במרזל אשר במסגרתו התייחס לערבים כאל "אויבים" וכך הוא אמר שם: "We don't hate Arabs because they are Arabs. We hate them because they're our enemies. [...] They believe that they have to destroy us, to kill us. [...] That's what we are working on, to throw them out of here". בסמוך לכך פורסם ברשת האינטרנט סרטון שבו נשמע מרזל אומר את הדברים הבאים: "We have to throw all the Arabs from here, our enemies don't have to be here. This is something that we have to figure how we do tomorrow".

(-) בחודש מאי 2017 התראיין מרזל לתכנית טלוויזיה אשר במסגרתה אמר, בין היתר, כך: "אצלי אין הבדל. אני לא מהגזעניים שעושה הבדל בין ערבי כזה לכזה, ערבים

זה ערבים [...] לפני שמפרנסים את האויב, אם לאויב לא יהיה פה פרנסה, [...] אז אחמד ומוחמד שהתכניות שלהם הם להשמיד אותי, אבל עבודה לא יהיה להם, לא יהיה להם פרנסה, הם יוכלו לחפש את מזלם במדינות אחרות."

(-) כמה חודשים לאחר מכן, בנובמבר 2017, באזכרה השנתית לרב כהנא צולם והוקלט מרזל כשהוא אומר: "הערבים שגרים מעבר לגדר עם התעודות זהות הכחולה שהיהודים המטומטמים נתנו להם עברו את הגדר ונכנסו לגור בפסגת זאב, הם אזרחי ירושלים, מה אנחנו גזענים לא ניתן להם לגור פה? בגבעה צרפתית, ברמת אשכול, במרכז ירושלים. כמעט בכל שכונות ירושלים כיום גרים ערבים. אז לא הצליחו, לא רק שוויתרו על שכונות בירושלים אלא הכניסו את האויבים לתוך ירושלים לתוך למרכז של ירושלים [...]".

(-) בחודש יוני 2018 פרסם מרזל בחשבון ה"טוויטר" שלו סרטון שבו נראית קטטה, אשר אליו הוסף הכיתוב הבא: "האויב ממשיך להרים את האף. ערבי מכה יהודי באכזריות ללא פחד וללא תגובה מצד היהודים שהתרגלו להיות מוכים ופחדנים [...] לא קונים היכן שעובדים אויבים". כחודשיים לאחר מכן פרסם מרזל הודעה של האוניברסיטה העברית בעניין תכנית שמטרתה לקדם סטודנטים ערבים וציין: "טירוף גיזענות אפליה מעדיפים את האויב על האח ששרת בצהל ונאמן למדינה".

(-) בסרטון ב"יוטיוב" בחודש אוקטובר 2018 נשמע מרזל אומר:

"המחבל הכלב שבא עם סכין לדקור חייל, הוא בעיה פחות גדולה מהאויב שנכנס לגבעה הצרפתית, או לרחוב כורש בירושלים, או לקריית יובל, ונכנס ושוכר בית ואחרי זה קונה בית. ומשתלטים עלינו מבפנים! פסגת זאב כל הקניון נכבש, ואנחנו מאבדים עמדה אחרי עמדה, עמדה אחרי עמדה והכל נעשה בכיבוש מבפנים [...] מול הסכנה הזאתי רק לתורת ישראל יש פתרון, והרב כהנא זצ"ל הי"ד היה תמיד אומר, ניסו את כל הפתרונות, רק הפתרון של התורה יעבוד, ואפשר. יש לנו תכנית מפורטת, איך מוציאים אותם מפה!".

(-) בחודש ינואר 2019 פורסם סרטון נוסף ב"יוטיוב" בו נראה מרזל אומר בין היתר כי "כאשר נסיים לטפל באויב, יתפנו עשרות מיליארדים של שקלים שהיום אנחנו מבזבזים אותם [...] רבותי היום 60% מהכסף של הביטוח הלאומי הולך לאויב. אנחנו נדאג שהכסף הזה יגיע למי שצריך, ובעזרת השם נעשה פה מדינה יהודית כמו שצריך". כחודש לאחר מכן פורסם סרטון מתוך כנס של "עוצמה יהודית" בו נשמע מרזל אומר

בין היתר את הדברים הבאים: "עם ישראל נמצא בסכנה גדולה, סכנה גדולה שארץ ישראל נכבשת מבפנים ע"י האויב שלנו בצורה מסודרת ומגמתית, צפון דרום גליל נגב מרכז הארץ ירושלים כל מקום ואנחנו חייבים להתעורר ולעשות הכל כדי שהילדים שלנו יחיו גם כן במדינה יהודית".

(-) בחודש מאי 2019 פורסם ב"יוטיוב" סרטון שבו נראה מרזל נואם ואומר, בין היתר, כך: "These are animals, that we are dealing with [...] I try to express what I feel about the Arabs, and I live with them, I don't think they have any changed, they are the same. I'm not saying that everyone, but 99% are giving a bad reputation to the only percent that I don't know. [...] we have to come out and tell each one to his family: there will never could be, there never was a coexistence with Arabs, and we have to throw all our enemy out of here".

24. מובאות אלה שהינן הבולטות מבין מכלול הראיות שהוצגו בעניינו של מרזל, אינן מותירות מקום לספק באשר לעומק התהום הגזעני שבו הוא פועל ומתוכו הוא משמיע את דעותיו. בדומה לבן ארי – תלמיד אחר של כהנא – מרזל משוכנע אף הוא כי כל הערבים, ללא הבחנה, הם "אויבים". אחת האמירות המובהקות ביותר, מבין האמירות שצוטטו לעיל, המבטאות את עמדתו זו היא האמירה לפיה "אני לא מהגזעניים שעושה הבדל בין ערבי כזה לכזה, ערבים זה ערבים". מרזל דוגל בתפיסה כי הארץ שייכת ליהודים בלבד וכי הערבים כולם, בהיותם אויבים לדעתו, מקומם בארצות ערב. על כן הוא מטיף לכך שיהודים יימנעו מהעסקתם וכן לכך שלא יאפשרו להם לגור בשכונות ליהודים, על מנת שלא "יכבשו אותנו מבפנים", כדבריו, עד שיסולקו כליל מן הארץ.

אל מול התשתית הראייתית הקשה שהוצגה בעניינו של מרזל, מחוויר מאוד ניסיונו השלישי לשוב ולשכנע כי בכוונתו לשנות מדרכיו ולחדול מהתבטאויות ומפעילות שיש בהם משום הסתה מובהקת לגזענות נגד הציבור הערבי. על כן, ואף שככלל הצהרותיו של מועמד ברוח זו נושאות משקל, נראה לי כי זו הפעם אין ליתן אמון בהצהרות אלה ואין להטות את הכף לזכותו של מרזל, אף לא משום הספק. דומני כי אין מנוס ממסקנה זו, בייחוד בהינתן העובדה כי מרבית הראיות שהוצגו לחובתו של מרזל הן מן התקופה שלאחר שני ההליכים הקודמים והדבר מעיד כי אלה הצהרות הנאמרות מן השפה אל החוץ וכי מרזל עצמו אינו מייחס להן משקל של ממש.

אשר על כן, באתי לכלל מסקנה כי יש מקום לקבל את הערעור ככל שהוא נוגע למרזל ולהורות על פסילתו מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-22.

איתמר בן גביר

25. סוגיית מועמדותו של בן גביר להתמודד בבחירות לכנסת עלתה אך לאחרונה בעניין כסיף במסגרת ההליכים שהתקיימו לקראת הבחירות לכנסת ה-21. הוחלט כי אין למנוע את התמודדותו, אף שנקבע כי ההתבטאויות שהוצגו מפיו באותם הליכים הן "בהחלט קשות ומטרידות ביותר" וכי "יש טעם בעמדת היועץ המשפטי לממשלה אשר ציין כי הן מתקרבות קרבה מסוכנת לקו האסור שהחוצה אותו מנוע מלהתמודד בבחירות לכנסת". בעניין כסיף ציינו כי ככל שהדבר נוגע לבן גביר יש לייחס משקל ממשי להסברים שנשמעו מפיו (ראו פסקה 47 לחוות דעתי בעניין כסיף) וכך משום שנמצא כי חלק לא מבוטל מהחומר הבעייתי שהוצג בעניינו היה ישן בעוד שהתשתית הראייתית העדכנית שהוצגה "אינה מצטברת לכדי 'מסה קריטית' על פי אמות המידה המחמירות שנקבעו בהקשר זה בפסיקה" (שם). למרות זאת, סבורים המערערים כי בחלוף חמישה חודשים בלבד יש לשוב ולהידרש לסוגיית פסילתו של בן גביר מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-22. המערערים מציינים כי בתקופת הביניים עלה בידם לאסוף חומר נוסף המתייחס ברובו לתקופה שקדמה להליכים הנוגעים לבחירות לכנסת ה-21, ולצדו חומר המתייחס לתקופה שלאחר מכן. עוד ציינו המערערים כי יש הבחנה בין ההליכים הקודמים להליך דנן משום שהפעם בן גביר מתמודד בראש רשימה עצמאית שהיא לטענתם רשימה המסיתה לגזענות ושאלה את פסילתה הם מבקשים.

26. היועץ המשפטי לממשלה סבור כי "הראיות שהובאו במסגרת הבקשה בעניינו של בן גביר הן משמעותיות ומטרידות ביותר, והדברים שנאמרו על ידי בן גביר – הנשמעים מפיו – הם קשים וצורמים ביותר". היועץ מוסיף ומציין כי "ההתבטאויות הנוספות המובאות במסגרת הבקשה דנן מקרבות את בן גביר עוד יותר לעבר הקו האסור שהחוצה אותו מנוע מלהתמודד בבחירות לכנסת". אולם, לעמדת היועץ בקשת הפסילה והערעור אינם מבססים גם הפעם תשתית ראייתית משכנעת, ברורה וחד-משמעית בעניינו של בן גביר העולה כדי "מסה ראייתית קריטית" המאפשרת פסילת מועמד בבחירות לכנסת.

27. בן גביר מצדו סומך ידיו על החלטת ועדת הבחירות וטוען כי יש לדחות את הערעור. הוא מדגיש את העובדה כי אך לאחרונה דחה בית המשפט ערעור על אי פסילתו מלהתמודד לכנסת ה-21 וטוען כי יש טעם לפגם בכך שהמערערים מבצעים למעשה

"מקצה שיפורים" בניסיון לקיים "עיון חוזר" בהחלטה שניתנה על בסיס ראיות אשר לא הוצגו בהליכים קודמים, למרות שלא הייתה כל מניעה להציגן. עוד מלין בן גביר על כך שהמערערים מתעלמים מהתשובה שניתנה על ידו לגבי חלק מן הראיות וממשיכים להציגם בערעור כראיות שלא נסתרו. לגופם של דברים, בן גביר מדגיש כי הוא אינו גזען ואינו מטיף נגד הערבים כקולקטיב אלא מבחין בין מי ש"נאמן" למדינה ומי שהוא "אויב". בן גביר שב ומדגיש כי הוא סבור שכהנא היה מנהיג דגול אך מציין כי אינו מסכים בהכרח עם חלק מההצעות והרעיונות שהועלו על ידו.

28. הראיות שהוצגו בעניינו של בן גביר בהליך הנוכחי אכן רבות יותר מאלה שהוצגו בהליך הקודם ומטרידות כמוהן. עם זאת, ככל שהראיות מתייחסות לתקופה שקדמה להליכים שנגעו לבחירות לכנסת ה-21, יש צדק מסוים בטרזוניה שהעלה בן גביר על עצם העלאתן מבלי שהמערערים הצביעו על טעם מבורר אשר בגינו לא הוצגו ראיות אלה בהליכים הנ"ל. כמו כן, יש צדק בטרזוניה שהעלה בן גביר על כך שהמערערים מתעלמים מהכחשותיו לגבי חלק מן האמירות המיוחסות לו, בלא שהציגו תיעוד המפריך את הכחשותיו. משאמרנו כל זאת, נשאלת השאלה האם הראיות מן התקופה שלאחר הליכי הבחירות לכנסת ה-21, יש בהן כדי להשלים את החסר שמצאנו בתשתית הראייתית הקודמת ולבסס את ה"המסה הראייתית הקריטית" הנדרשת לפסילתו של מועמד על פי אמות המידה המחמירות שנקבעו בפסיקה.

היועץ המשפטי לממשלה התייחס למכלול הראיות הנוספות שהציגו המערערים וציין, כאמור, כי הן משמעותיות ומטרידות ביותר אך אין בהן עדיין משום חציית הקו אשר החוצה אותו פסול מלהתמודד בבחירות לכנסת.

29. עמדתו זו של היועץ המשפטי לממשלה מקובלת עלינו על שני ראשיה. אכן, גם אם נדרש לראיות מהתקופה האחרונה בלבד, מטרידים במיוחד הדברים שאמר בן גביר בקולו בראיון מצולם מיום 2.4.2019 ליהודה גרובייס וכן דבריו בעת האחרונה ממש בכנס של "עוצמה יהודית" שהתקיים ביום 4.7.2019 באומרו: "עוצמה יהודית זה לגרש את האויבים שלנו, את מי שלא נאמן בכריס בכיוון אחד [...] עוצמה יהודית זה כסף לשכונות – ולא לאויבים שלנו". עם זאת, איננו סבורים כי הראיות הנוספות שהצטברו יש בהן כדי לבסס באופן ברור וחד-משמעי את "המסה הראייתית הקריטית" הנדרשת לצורך פסילתו מלהתמודד לכנסת ועל כן, הספק ממשיך לפעול לעת הזו לטובת בן גביר.

30. המערערים סבורים שיש לפסול את רשימת "עוצמה יהודית" כולה מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-22 והם מדגישים כי מצע הרשימה מעיד בבירור על הסתה לגזענות. זאת, משום שהוא מתייחס לערבים באופן מכליל כאל "אויבי ישראל" ועולה ממנו שהרשימה אינה מחויבת לערכי הדמוקרטיה. עוד נטען כי קמפיין הרשימה לכנסת ה-21 היה רווי בביטויים אלימים וגזעניים כלפי ערביי ישראל וכי כל ארבעת מנהיגיה של "עוצמה יהודית" – בן ארי, בן גביר, מרזל וגופשטיין – התבטאו לאורך השנים באופן גזעני ביותר, כפי שעולה מההתבטאויות שפורטו מעלה.

31. היועץ המשפטי לממשלה סבור כי הטענות המועלות בערעור מעוררות "שאלות לא פשוטות", בייחוד בהינתן סעיפים מסוימים במצע הרשימה שתוכנם מטריד. עם זאת, סבור היועץ כי אין די בכך על מנת להקים עילת פסילה לפי סעיף 7א(א)(1) או (2) לחוק היסוד. היועץ מוסיף ומציין כי בהליכים דנן לא הוצגו ראיות המתייחסות לרשימה בכללותה שיש בהן לשנות ממסקנה זו והוא עומד בהקשר זה על הדרישות המחמירות שנקבעו בפסיקה.

32. "עוצמה יהודית" טוענת כי יש לדחות את הערעור. לגישה, המצע שלה אינו כולל התייחסויות גזעניות כלפי ערביי ישראל והוא ממוקד בקביעה כי "מדינת ישראל היא מדינה יהודית וכך גם צריך שיהיה באופייה ובסמליה הלאומיים וערכיה המשפטיים". הרשימה מוסיפה וטוענת כי לא הוצגה כל ראיה נגד מרבית חבריה וכי הראיות שהוצגו נגד בן גביר ואחרים אין די בהן כדי לבסס את התשתית הראייתית הנדרשת המקימה עילה לפסילת הרשימה.

33. הערעור הנוגע לאי-פסילתה של רשימת "עוצמה יהודית" דינו להידחות.

אין לכחד, סעיפים שונים במצע הרשימה אכן מעוררים קושי בשל הניחוח הגזעני העולה מהם ובשל הספק העולה למקרא המצע באשר למידת המחויבות של הרשימה לערכים הדמוקרטיים שעליהם נוסדה מדינת ישראל, לצד היותה בית לאומי לעם היהודי. אך מקובלת עלינו עמדת היועץ המשפטי לממשלה כי קושי זה אין די בו כדי להוליך אל המסקנה שהרשימה כולה פסולה מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-22. משקל ממשי לתמיכה באי-פסילת הרשימה כולה עשויה לשאת בהקשר זה פסילתם של גופשטיין ומרזל, אם תתקבל עמדתו לגביהם. זאת, בנוסף לפסילתו של בן ארי בהליך הקודם, אשר לא נכלל ברשימה הנוכחית. בצדק ציין היועץ המשפטי לממשלה כי פרט

לטענות שהועלו בעניין המצע של הרשימה, לא הוצגו על ידי המערערים ראיות משמעותיות נוספות הנוגעות למועמדים אחרים שנכללו ברשימה, המונה 29 מועמדים. גם מטעם זה דומה כי לא הונחה תשתית מספקת לפסילתה בהינתן אמות המידה המחמירות הנוהגות עמנו בכל הנוגע לפסילת רשימות מועמדים לכנסת. כפי שצוין, אמות מידה אלה מחייבות את מבקש הפסילה להציג הצהרות מפורשות והיגדים ישירים המצביעים באופן ברור, משכנע וחד-משמעי כי השאיפה הדומיננטית של הרשימה על פי הפרוגרמה הפוליטית שלה מכוונת לאחת המטרות המקימות עילת פסילה על פי סעיף 7א לחוק היסוד. כמו כן על המבקש להראות כי הרשימה חותרת באופן אקטיבי להגשמת מטרות אלה ולהוצאתן מהכוח אל הפועל. כזאת לא עלה בידי המערערים להוכיח ברמה הנדרשת בעניינה של "עוצמה יהודית".

הערעור בעניינה של "הרשימה המשותפת"

34. כפי שצוין בפתח הדברים הבקשה לפסול את הרשימה המשותפת – המורכבת ממפלגות חד"ש, תע"ל, רע"ם ובל"ד – הוגשה על ידי "עוצמה יהודית" והיא נסמכה על כל עילות הפסילה המנויות בסעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת: שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית לפי סעיף 7א(א)(1) לחוק היסוד; הסתה לגזענות לפי סעיף 7א(א)(2) לחוק היסוד ותמיכה במאבק מזוין, של מדינת אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל לפי סעיף 7א(א)(3) לחוק היסוד.

הערעור דנן הוגש לאחר שוועדת הבחירות החליטה ברוב של 17 מתנגדים מול 12 תומכים לדחות את הבקשה.

35. המערערים טוענים כי התבטאויות ומעשים של חברי הרשימה המשותפת מכוונים לשלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית; כי נציגיה מסיתים לגזענות נגד העם היהודי; כי הם תומכים במאבק מזוין של צוררי ישראל ושל ארגוני טרור נגד המדינה; וכי מעשים חוזרים ונשנים מצדם מלמדים על תמיכתם זו. לשיטת המערערים, בקשתם לפסול את הרשימה המשותפת מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-22, מבוססת על ראיות חדשות שטרם הוצגו בעבר אף לא בעניין כסיף, אשר נדון בפני בית משפט זה אך לאחרונה. לחלופין טוענים המערערים כי יש להפריד בין המפלגות המרכיבות את הרשימה המשותפת ולפסול את אלו שלגביהן מתקיימות עילות הפסילה.

36. הרשימה המשותפת טוענת מנגד כי מדובר בבקשה חסרת בסיס על פניה ועל כן לגישה יש לדחות את הערעור על הסף. נטען כי מרבית הראיות שעליהן נסמך הערעור

אינן רלוונטיות להוכחת איזו מעילות הפסילה המנויות בסעיף 7 לחוק היסוד ולטענת הרשימה המשותפת הערעור כולו נשען על טענה אחת ויחידה ולפיה יש לזקוף לחובת הרשימה את העובדה שלא הוגש תצהיר מטעמה התומך בתשובתה לבקשת הפסילה. בהקשר זה מציינת הרשימה המשותפת כי התשתית הראייתית שעליה ביקשו המערערים לסמוך את הבקשה הייתה כה דלה ובלתי מבוססת עד כי לגישה לא נדרש תצהיר על מנת להפריכה.

37. היועץ המשפטי לממשלה סבור שיש לדחות את הערעור בהיעדר שינוי משמעותי בתשתית הראייתית שעמדה בפני בית המשפט בעניין כסיף שם הוחלט, כזכור, כי לא הונח בסיס מתאים לפסול איזו מן המפלגות המרכיבות כיום את הרשימה המשותפת, אשר התמודדו בבחירות לכנסת ה-21 בשתי רשימות נפרדות (רשימת חד"ש-תע"ל ורשימת רע"ם-בל"ד). היועץ מדגיש, עם זאת, כפי שאף ציין בעניין כסיף, כי לו הייתה נבחנת התמודדותה של מפלגת בל"ד לבדה היה מקום לשקול בכובד ראש את פסילתה. זאת משום שאחדות מהראיות שיוחסו למועמדים מטעם בל"ד מטרידות מאוד ועשויות לשיטתו להתפרש כהבעת הזדהות עם מחבלים שנטלו חלק במאבק מזוין בישראל. ואולם, בהעדר תשתית ראייתית משמעותית ביחס ליתר המפלגות המרכיבות את הרשימה המשותפת, היועץ סבור כי לא התגבשה תשתית ראייתית מספקת המצדיקה את פסילת הרשימה כולה. היועץ מוסיף ומציין כי הוא ער לחשש שהובע על ידי אחדים מהשופטים בעניין כסיף שמא ישמש מהלך של איחוד רשימות "עיר מקלט" למפלגה אשר לגביה מתקיימת לכאורה עילת פסילה ובהקשר זה הוא מציין כי מעבר לאפשרות לפסילת הרשימה כולה, מקום שבו יש הצדקה מובהקת לכך קיימת גם האפשרות להגיש בקשה לפסילת מועמד או מועמדים מתוך הרשימה המאוחדת.

38. לא מצאנו כי התשתית הראייתית שהוצגה בערעור דנן – בדגש על הראיות המתייחסות להתבטאויות ולמעשים של מועמדים מטעם הרשימה המשותפת לאחר פסק הדין בעניין כסיף – מצדיקה מסקנה שונה מזו שאליה הגענו אך לפני מספר חודשים בקשר לכלל המפלגות המרכיבות את הרשימה המשותפת, ועמדתו של היועץ המשפטי לממשלה מקובלת עלינו גם בעניין זה. עם זאת, ראינו להעיר כי אף שעל פי כללי הדיון הנוהגים בפני ועדת הבחירות המרכזית אין מוטלת חובה על המשיב לבקשת הפסילה לתמוך את עמדתו בתצהיר, הרי שאם ברצונו של המשיב להפריך את הנטען והמוצג כראיה בבקשת הפסילה באמצעות עובדות סותרות, וככל שאין מדובר בראיות שניתן להפריכן על פניהן, טוב יעשה המשיב אם יתמוך בתצהיר את העובדות המבהירות או הסותרות שאותן הוא מבקש להציג. בא כוח הוועדה, עו"ד דין לבנה, ציין בדיון כי כך אכן נהוג בהליכים המתקיימים בפני הוועדה והוא הוסיף וציין כי מאז ההליכים הנוגעים

לבחירות לכנסת ה-21 אף הנהיג יו"ר הוועדה, המשנה לנשיאה השופט ח' מלצר, מתכונת דיון הכוללת חקירות והצגת שאלות למצהירים תחת אזהרה. זאת בעקבות הערה שהעיר בית משפט זה בעניין זועבי השני מפי הנשיאה מ' נאור באותו הקשר ולפיה:

"ברצוני להתייחס לנקודה נוספת שעלתה בטענותיהם של זועבי ומרזל, והיא הפוליטיזציה של ההחלטות המתקבלות על-ידי ועדת הבחירות בעניין פסילת מועמדים. עניין זה כבר הוזכר בפסיקתנו ועלה גם במסגרת מסקנותיהם של יושבי ראש ועדת הבחירות (ראו, למשל: עניין טיבי, בעמוד 63; עניין בל"ד, פסקה 16; ועדת הבחירות המרכזית לכנסת העשרים החלטות והנחיות ממערכת הבחירות לכנסת העשרים 414 (2015)), אך טרם זכה לבחינה מחודשת. למקרא פרוטוקול הדיון בבחינת בקשות הפסילה שעומדות לפנינו, מתברר כי לא נערך כל דיון ענייני בתשתית העובדתית שעמדה בפני הוועדה. מוצאת אני לנכון להסב את תשומת לב המחוקק לעניין זה פעם נוספת" (עניין זועבי השני, בפסקה 78).

39. ההתייחסות לגופן של הראיות שהוצגו לתמיכה בבקשת הפסילה של הרשימה המשותפת מעלה כי התשובה לחלק מהן אכן אינה מצריכה תמיכה בתצהיר בין משום שמדובר בחזרה על טענות שכבר נדונו בעבר ובין אם משום שמדובר בראיה אשר עיון מדוקדק בה עצמה מלמד כי אין למצוא בה את מה שנטען על ידי המערערים. כך למשל, התברר מעיון בראיון של ראש הרשימה ח"כ איימן עודה (להלן: עודה) ביום 2.8.2019 לערוץ הלבנוני "אל מיאדין" (נספח כ"ז לערעור), כי הדברים שיוחסו לעודה לא נאמרו כלל על ידו. לעומת זאת, הציגו המערערים ראיות מטרידות ביותר מעמוד ה"פייסבוק" של ח"כ היבא יזבק (להלן: יזבק), החברה במפלגת בל"ד והמוצבת במקום השמיני ברשימה המשותפת. בהעדר הסבר כלשהו עשויות ראיות אלה בהחלט להתפרש כהבעת הזדהות ותמיכה מצדה בגורמים שונים – ובהם המחבל סמיר קונטאר שהורשע ברצח של ארבעה ישראלים בפגיגוע בנהריה בשנת 1979 – הנוטלים חלק במאבק מזוין נגד מדינת ישראל ובארגוני טרור. משבחרה הרשימה המשותפת שלא להגיש תצהיר מטעם יזבק ולהשיב לשאלות ולהבהרות הנדרשות בהקשר זה על פי המתכונת שקבע יו"ר ועדת הבחירות כמפורט לעיל, עומדים הדברים בחזקתם ויש לזקוף אותם לחובתה. עם זאת, כפי שציין בצדק היועץ המשפטי לממשלה, ההליך שבפנינו אינו מכוון לפסילת יזבק אלא לפסילת הרשימה המשותפת והראיות הללו מתוך עמוד ה"פייסבוק" של יזבק – חמורות ככל שתהיינה – אין בהן כדי להצדיק את פסילת הרשימה המשותפת כולה באיזה מן העילות המפורטות בסעיף 7א לחוק היסוד. עוד יצוין כי חלקה היחסי של מפלגת בל"ד, שאליה משתייכת יזבק, ברשימה המשותפת הוא קטן מחלקה ברשימת רע"ם-בל"ד לגביה נמצא בעניין כסיף כי אין מקום לפסילתה. זאת, הגם שהיועץ המשפטי לממשלה

ציינן כבר בבחירות לכנסת ה-21 כי אילו הייתה מפלגת בל"ד מתמודדת לבדה בבחירות לכנסת היה מקום לשקול בכובד ראש את פסילתה והראיות שהוצגו בעניינה של יזבק יש בהן בהחלט כדי לחזק עמדה זו.

סוף דבר

40. בשל כל הטעמים המפורטים לעיל אציע לחבריי לקבל את הערעור בכל הנוגע לגופשטיין ולמרזל ולקבוע כי הם מנועים מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-22. לעומת זאת, אציע לדחות את הערעורים בכל הנוגע לבן גביר, "עוצמה יהודית" ו"הרשימה המשותפת".

בן גביר – כמי שייצג את עצמו, את מרזל ואת "עוצמה יהודית" – טען כי יש לחייב את המערערים בע"ב 5487/19 בתשלום הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד אך לא מצאתי כי יש לכך הצדקה. אציע, אפוא, לחבריי כי נורה שכל צד יישא בהוצאותיו.

ה נ ש י א ה

השופט י' עמית:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ע' פוגלמן:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ג' קרא:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופטת ע' ברון:

אני מסכימה.

שופטת

השופט מ' מזוז:

אני מסכים.

שופט

השופט ד' מינץ:

מסכים אני עם חוות דעתה ומסקנותיה של חברתי הנשיאה במסגרת ע"ב 5487/19 בעניין גופשטיין, מרזל, בן גביר ורשימת עוצמה יהודית.

באשר לע"ב 5506/19 בעניין הרשימה המשותפת, דעתי הייתה כאמור בפסק הדין בעניין רע"ם-בל"ד (ע"ב 1876/19), כי היה מקום לפסול את כל רשימת רע"ם-בל"ד מלהשתתף בבחירות לכנסת ה-21. סברתי כי קיימת עילה לפסילת רשימת בל"ד ולא ראיתי בחבירתה לרשימת רע"ם כנסיבה המשנה קביעה זו. אדרבה, היה בכך נסיבה המצדיקה את פסילת רשימת רע"ם שקשרה את גורלה בגורל רשימת בל"ד. באותה מידה, חבירת רשימת בל"ד כיום במסגרת הבחירות לכנסת ה-22 עם שלוש חברותיה ברשימה המשותפת אינה מהווה נסיבה להכשירה, אלא נתון שעשוי היה להוביל לפסילת הרשימה המשותפת כולה. דא עקא, נוכח קביעת בית משפט זה בדעת הרוב בפסק הדין האמור, לפיה רשימת בל"ד לא נפסלה, השאלה כלל אינה עולה ומצטרף אני לחוות דעתה של חברתי שדין הערעור במסגרת ע"ב 5506/19 בעניין הרשימה המשותפת להידחות.

שופט

השופט נ' הנדל:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט נ' סולברג:

1. מניעת השתתפות בבחירות לכנסת לא תעשה אלא כאשר פלו פלו הקיצין. זוהי, בתמצית, אמת-המידה המנחה לעניין פרשנותה ויישומה של הוראת סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת. עמדתי על הדברים ביתר פירוט בחוות דעתי במסגרת פסק הדין שניתן לא מכבר בעניינו של מר מיכאל בן ארי (א"ב 1806/19 ליברמן נ' כסיף (17.3.2019)); הנימוקים פורסמו ביום (18.7.2019); אין צורך אפוא לשוב ולהלאות. דברים שאמרתי שם על דרך העיקרון, יפים גם לענייננו-אנו. נותר ליישם את האמור שם, על העובדות שהונחו לפנינו כאן.

2. אפתח בעניינו של מר ברוך מרזל. חברתי הנשיאה הביאה בחוות דעתה חלק מן ההתבטאויות שבגינן נתבקשה פסילתו של מרזל. בדומה לעניינו של בן ארי, ההתבטאויות, רובן ככולן, מדברות בעד עצמן, ולחובתו של מרזל. בשונה מעניינו של בן ארי, הודה מרזל לפנינו, ועוד קודם לכן לפני ועדת הבחירות, כי כשל בלשונו והתנצל על דבריו; גם לשיטתו, חלק מן ההתבטאויות 'בעייתיות', וחוצות את 'הקו האסורי'. לדברי בא-כוחו של מרזל, עו"ד בן גביר, "פסק דין בן ארי עשה מהפכה גם אצלנו [...] ישבתי עם מרזל ושוחחתי איתו רבות, היה ברור שמה שהיה לא יהיה, חד וחלק" (עמוד 17 לפרוטוקול הדיון שהתקיים לפנינו). עוד הדגיש עו"ד בן גביר לפנינו, כי נוסף על התנצלותו, לאחר ובעקבות הדיון בוועדת הבחירות, נקט מרזל צעד אקטיבי ופנה לחברת פייסבוק, בבקשה להסיר את כל הפרסומים שעולה מהם חשש לגזענות בעמוד הפייסבוק המתנהל על שמו. מרזל אף צירף תצהיר מטעם אחד, נחמיה אלבוים, שהצהיר כי פתח את עמוד הפייסבוק המדובר, וציין כי "במרוצת הזמן ברוך [מרזל – נ' ס'] התרעם על כך שנכתבים דברים בשמו אך אנחנו אנשים עצמאיים ולכן אנחנו ממשיכים לנהל את הדף, בדגש על בקשות של מרזל שלא יפורסמו תכנים לא חוקיים".

3. חברתי הנשיאה, וכמוה חברי, סבורים כי אין ליתן אמון בהצהרותיו של מרזל, "בהינתן העובדה שמדובר בהתנהלות החוזרת על עצמה באותה מתכונת ממש זו הפעם השלישית" (פסקה 22 לחוות דעתה של חברתי). בהקשר זה הביאה מדברי בא-כוח היועץ המשפטי לממשלה בדיון שנערך לפנינו, לפיהם "זו שיטת הפעולה של מרזל. את זה הוא עשה ב-2003, ב-2015 וגם עכשיו. פעם אחת מקרה פעם שניה צירוף מקרים פעם שלישית תופעה" (עמוד 8 לפרוטוקול). כמו כן קבעה חברתי, כי טענת מרזל לפיה יש לייחס משקל משמעותי לבקשה שהגיש לחברת פייסבוק "מוקשית כפל כפליים", שכן טענתו כי מדובר בשימוש שנעשה בשמו שלא על דעתו נטענה על-ידו זה מכבר בשנת 2015, במסגרת הדיון בעניין זועבי השני. ניתן היה אפוא לצפות ממרזל, לפעול ללא דיחוי על מנת לסגור את עמוד הפייסבוק המדובר. משלא עשה כן, שוב לא ניתן לקבל את טענתו כי לא היה מודע לפרסומים שנעשו במסגרתו.

4. בדומה לעניינו של בן ארי, גם בעניינו של מרזל ההתלבטות קשה ומעיקה. פגיעה אנושה בזכות החוקתית לבחור ולהיבחר – מזה; ביטויים גסים, מכילילים, פוגעניים, חלקם גזעניים – מזה; ובתוכם מבוכה – שמא חרטה, ההבהרות, ההצהרות על עזיבת החטא והקבלה לעתיד, נאמרו כולן מן השפה ולחוץ, 'מס שפתיים' שתכליתו לסייע למרזל בצליחת משוכתו של סעיף 7א. בסופו של דבר, לאחר עיון והתלבטות, באתי לכלל מסקנה כי אין להורות על פסילתו של מרזל מלהיות מועמד לכנסת.

5. אין לכחד, החשש מפני 'שיטת פעולה' שאימץ לו מרזל הוא חשש אמיתי. אם ידע מועמד לכנסת כי באפשרותו להתבטא ולעשות ככל העולה על רוחו, וביום הדין להתנצל ולהתחיל מחדש, משל לא היו הדברים מעולם – נימצא מעקרים במידה רבה את סעיף 7א מתוכנו. אכן, "הָאֹמֵר, אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אֵין מְסַפֵּיקוּן בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה" (יומא ח, ט). לצד זאת, אל לנו לשכוח את תכליתו של סעיף 7א. בהציגו את הצעת החוק בעניין סעיף 7א במליאת הכנסת בקריאה הראשונה, ציין שר המשפטים, ח"כ משה נסים, כך: "בין המניעות להשתתפותה של רשימת מועמדים בבחירות לכנסת כללנו גם הסתה לגזענות. אומנם, מדינת ישראל היא מדינה יהודית, אך יושבים בה ויוסיפו לשבת בה גם בני לאום אחר, כשווי זכויות וחובות. לא ראוי לתת זכות כניסה לכנסת למי שמבקשים להשתמש בבימת הכנסת להטפת איבה ושנאה כלפי בני לאום אחר" (ההדגשה הוספה – נ' ס'). בשונה מן ההליך הפלילי, שתכליתו להעניש על התבטאות כזו או אחרת (כאשר התנצלות, חרטה או הבהרה עשויות להישקל, ככלל, לעניין העונש), הרי שבמישור החוקתי ענייננו להרחיק מכנסת ישראל את אלו אשר מבקשים לנצל את מעמדם כנבחרי ציבור, על מנת לקדם את משנתם הגזענית.

6. מרזל, כאמור, הצהיר לפנינו כי מה שהיה הוא לא מה שיהיה. אין בכוונתו לשוב ולהתבטא כדרך שהתבטא, לא כל שכן לקדם באופן מעשי פעולות שיש בהן שמץ של גזענות או אי-חוקיות. אפשר שהכל מן השפה ולחוץ, אפשר שלא. אם יתברר שכך הם פני הדברים, לא אלמן ישראל: "עצם העובדה שמועמד רשאי להתמודד בבחירות לכנסת אין משמעה כי משעה שנבחר רשאי הוא לעשות ככל העולה על רוחו. עדיין עומדת האפשרות לשלול חסינותו של חבר כנסת במקרים מסויימים, להעמידו לדין אם נמצא כי עבר עבירה פלילית, ולשלול את המשך כהונתו בכנסת אם הורשע בדין בעבירה שיש עימה קלון" (עניין זועבי הראשון, פסקה 35 לחוות דעתו של הנשיא (דאז) א' גרוניס; דברים אלו הבאתי גם בחוות דעתי בעניינו של בן ארי). על כל פנים, הודאתו של מרזל כי כשל בלשונו, חזרתו החד-משמעית מדברים שנאמרו ופנייתו (המאוחרת) לחברת פייסבוק – משיגים בנסיבות העניין את תכליתה של הוראת סעיף 7א. הספק בדבר כנות הדברים קיים, אך עליו לפעול לזכותו של מרזל. בנסיבות העניין, מודה ועוזב – גם בפעם השלישית – ירוחם. ראוי להדגיש: אינני סבור כי לכל מועמד או רשימה יש בהכרח מעתה ואילך שלוש הזדמנויות בטרם פסילה. כל עניין לגופו, כל בקשה ונסיבותיה.

7. לא כן הדברים בעניינו של מר בן ציון גופשטיין. בניגוד למרזל, גופשטיין במריו עומד. ידיו רב לו במניעת התבוללות, אך זאת אינה חזות כל מעשיו, לא על כך פסילתו. אכן, כפי שציינתי היועץ המשפטי לממשלה, גופשטיין "מבקש למעשה להיתלות ב'התנגדות להתבוללות' כקולב להכשרת מגוון רחב של קריאות ואמירות מסיתות לגזענות מצדו, בהקשרים שונים, נגד ערבים באשר הם ערבים, החורגות בהרבה מעבר להבעת דעה נגד התבוללות". גופשטיין אינו מבהיר את הדברים, גם לא מסתייג מהם. משאלו הם פני הדברים, אני מצטרף למסקנת חברתי הנשיאה, כי אין מנוס אלא להורות על פסילתו.

8. נשוב ונאמר את המובן מאליו: הגזענות היא רעה חולה. הדמוקרטיה פוסלת אותה, היהדות סולדת ממנה. בהקדמתו לתורה מדבר הנצי"ב מולוז'ין (רוסיה המאה ה-19) על שבה אבותינו אברהם, יצחק ויעקב, "שמלבד שהיו צדיקים וחסידים ואוהבי ה' באופן היותר אפשר, עוד היו ישרים, היינו, שהתנהגו עם אומות העולם, אפילו עובדי אלילים מכוערים. מכל מקום היו עמם באהבה, וחשו לטובתם, באשר היא קיום הבריאה. כמו שאנו רואים כמה השתטח אברהם אבינו להתפלל על סדום, אף-על-פי שהיה שונא אותם ואת מלכם תכלית שנאה עבור רשעתם, כמבואר במאמרו למלך סדום. מכל מקום חפץ בקיומם". הא למדנו, "קיום הבריאה", מחייב אותנו להכיל; לא לתעב, לא לבזות ולא למאוס; אלא לדרוש טוב.

9. אשר לערעורים בעניין מועמדותו של עו"ד איתמר בן גביר, בעניין רשימת 'עוצמה יהודית' ובעניין 'הרשימה המשותפת' – אני מצטרף למסקנתה של חברתי הנשיאה, ולנימוקיה.

ש ו פ ט

על כן הוחלט, פה אחד, כאמור בפסק דינה של הנשיאה א' חיות לקבל את הערעור בע"ב 5487/19 בכל הנוגע לאי-פסילת מועמדותו של גופשטיין ולקבוע כי הוא מנוע מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-22; לקבל ברוב דעות (כנגד דעתו החולקת של השופט נ' סולברג) את הערעור בכל הנוגע לאי-פסילת מועמדותו של מרזל ולקבוע כי גם הוא מנוע מלהתמודד בבחירות לכנסת ה-22. עוד הוחלט פה אחד לדחות את הערעור בכל הנוגע לאי-פסילת מועמדותם של בן גביר ורשימת "עוצמה יהודית". כן הוחלט פה אחד לדחות את הערעור בע"ב 5506/19 באשר לאי-פסילת "הרשימה המשותפת".

ניתן היום, כ"ד באב התשע"ט (25.8.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ה נ ש י א ה

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת